

vagyon nem a megszámlálható pénz. És ilyenkor azt gondolom, hogy amilyen messze van ez az életforma mindennapjainktól, olyan messze lehet még az út másik vége. A cél. Az amikor mindenki egyformán vehet a közösből. Csakhogy melyik az út eleje és melyik a vége? Az indián közösségtől induljunk-e vagy oda kellene érkeznünk?

Nem tudok válaszolni ezekre a kérdésre sem. Az osztózáséra sem. Innen a magam látószögéből csak azt látom, hogy rossz az irányzék. Vajon tudja-e az a húszezer vagyon-ember, hogy a vagyona pénzben számolva mennyit ér? Hiszen már ma is többre kerül egy réz egy forintos, mint amennyi rá van írva. Talán nem is annyira a hatalom, hanem annak gondolkodása ellen kellene bizonyágot tenni. Cselekvéssel. Minden más elcsépelte közhelyként hangzik. Ez is amit eddig írtam. De erről szóltál már akkor, amikor a metanoiaról beszéltél. Ha pedig magamból indulok ki, hiszen senki sem tud kibújni a bőréből. mégis csak azt gondolom, talán mégsem lehetetlennek látszó világmegváltásról van szó. Nem is a mindennapos templomba járásra, a kötelező rózsafüzér imádságos délutánokra gondolok, hanem a lélek igényének felismeréséről. Annak a belső rezdülésnek hallásáról, ami az embernek örömet okoz. Olyan ez mintha egy másik frekvencián szólna a zene. A denevér azt is hallja, amit az ember füle nem észlel. A többi lehet, hogy dübörgés csupán, a pénzben mért zaj. Ez a belső, lélek hangszerelte zene pedig öröm. Nekem is és annak is akinek segíthetek. Mert nem jött még rá magától, nem mutatta meg neki senki, hogy a belső béke mekkora nyugalom s öröm. Ferenc bizonyára hallotta s ő képes volt ki is sugározni.

Ennyi jutott eszembe leveled olvastán. Sajnálom, kicsit bánt - írhattam volna úgy is, hogy kicsit szégyellem - hogy nem tudtam közösségnek hasznos, megfogható, cselekvésre indító gondolatokkal segíteni - és válaszolni leveledre. Szeretettel...

DÖRY ISTVÁN

ELSŐ ÉS UTOLSÓ LEHETŐSÉG...

Közismert tény, hogy a gazdag országok szívesebben adnak nagy összegeket a Harmadik Világ „megsegítésére” – ezek a nagy összegek könnyebben adminisztrálhatók, de a korrupciónak is tágabb teret engednek – és ezek a fejlesztési segélyek sok esetben az autózással és a fosszilis energiák fokozottabb felhasználásával kapcsolatosak. Tehát segély az autópályákra, segély az autógyártásra, erőművekre, olajkitermelésre.

A döntéshozók autósok. Jó szándékukat tükrözi, hogy ami nekik jó és kényelmes, ami az ő nemzetüket felemelkedéshez segítette(?), azt szeretnék a Harmadik Világba is eljuttatni, közben kényelmes megrendeléseket szerezni saját iparuknak. Valami lelkiismeret-furdalást ugyan éreznek, hogy ami nekünk nem fenntartható, ami a véges, meg nem újuló források kiaknázása, azt talán nem kellene direkt rátukmálni azokra az országokra, ahol még nincsen

elterjedve a fosszilis infrastruktúra: a meg nem újuló kőolaj, földgáz, szén elosztóhálózata még nincsen kiépítve. A helyzet azonban ennél sokkal komolyabb, nem kicsi az a lelkiismeret-furdalás, amit éreznünk kell minden olyan támogatásnál, amely autógyárakat és benzinkutakat, erőműveket és sztrádákat finanszíroz távoli, szegény országokban.

Miért? Mennyivel rosszabb nekik ott az autó, mint nekünk itt? Nagyon kényelmes a gépkocsi, bár kicsit bűdös. Kellemetlen dolog a dugóban várakozni, nem szép döntés régi belvárosokat szétúlni a parkolókért, de ha mi kibírtuk, a kínaiaknak, braziloknak is csak fellendülést fog hozni az iparosítás, nekünk pedig üzletet és a kamatok megtérülését. Nem így van?

Nem így van! A Harmadik Világnak halálos méreg az a fenntarthatatlan fejlődés, amit rájuk kényszerítünk. Mi sem büszkélkedhetünk azzal, hogy mit is értünk el a családonkénti egy autóval, majd a személyenkénti egy autóval. Nem sok jót. Nem előre ment a világ általunk, sokat fogyasztottunk, sokat pazaroltunk, sokat ártottunk magunknak és élőlénytársainknak, sok szén-dioxidot pumpáltunk a melegedő Földgolyó légkörébe. Nem követendő utat mutattunk az utánunk jövőknek. Sőt, most halálos csapdába kényszerítjük a kiszolgáltatott országokat, akik reklámújságokból, műholdas adásokból, internetről értesülnek a mi irigylésre méltó, pazarló, megfontolatlan életmódunkról. Megpróbálnak utánozni minket, sorban állnak az államkölcsönökért, engedelmesen autópályákba ruháznak... - mind hiába. Csak a baj lesz nagyobb, sőt végzetes, éppen ott, ahol már valamilyen jónak kellene következnie. A meg nem újuló, fosszilis, autós infrastruktúra ugyanis ezt okozza a Harmadik Világban: hatalmas benzinéhséget, amikor a kőolajforrások néhány országra és néhány nagyvállalatra szűkülnek, az árakat pedig bármédig lehet emelni. Továbbá környezeti és szociális katasztrófát olyan országnyi területen elterülő metropoliszokban, ahol a világ legnagyobb dugói és legmocskosabb, rosszlevegőjű utcái összpontosulnak. Világpiaci függőséget, ipari rabszolgaságot is hoz ez a „fejlesztési irány”, a bármikor bekövetkező tőzsdeomlásokat pedig legjobban az ilyen fejletlen vagy aránytalanul fejlesztett országok lakosai sínylik meg. Az autózás, iparosítás önkiterjesztő folyamat: egy országot ellátni utakkal, kutakkal, vezetőekkel nem évszázadokig tart, nem kell megvárni generációk felnövekedését. Amikor bekerül a fogyasztói körbe a Harmadik Világ, akkor egyszerre egymilliárd kínainak, és egymilliárdnál is több indiainak, latin-amerikainak, afrikainak lesz benzinszüksége és további háztartási energiaigénye, ami a Földet tönkre teszi. A növekmény itt nem a szokásos piaci bővület, egy-két kis posztszocialista ország piaci bekebelezése. Ez maga az emberiség, a többség, aki eddig kívül rekedt a túlfogyasztó társadalom orgiáján. Ezen a ponton billen át a globális mérleg nyelve, ebben a pillanatban jelentik be, hogy ez, az, amaz végleg kimerült. Ekkor szökik az olaj az egekbe, a csődöt hozva az emberiség nagyobbik felére. A sivatagosodás, a tengersizintek emelkedése is főként